

zaaknummer 2011 T 419

8.maart 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Naar aanleiding van de melding van seksueel misbruik op 21 januari 2011 heeft de Kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, [naam], informatie overgelegd met betrekking tot een klacht over seksueel misbruik door aangeklaagde.

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 augustus 2011. Op 23 november 2011 is bij de griffie een verweerschrift van aangeklaagde ingekomen.

Op 20 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur, mevrouw mr. S.S. van Gijn.

Aangeklaagde is eveneens verschenen en heeft ter zitting gereageerd. Hij was vergezeld van [naam].

2. De klacht

2.1. Klaagster is het zesde kind uit een gezin van acht. In 1965 of 1966 verhuisde het gezin naar [straat] in [plaats] en kort na de verhuizing werd de vader van klaagster opgenomen in het psychiatrisch ziekenhuis te [plaats].

Aangeklaagde was een neef van vader en was al in november 1965 in [plaats] komen wonen, waar hij als kapelaan was benoemd in de parochie [naam] in de [straat]. Doordat de familie [naam] bij hem in de straat woonde kwam aangeklaagde vaak bij hen op bezoek en werd voor moeder een grote steun na de opname van vader. Hij werd een vaderfiguur voor het gezin.

Klaagster mocht in het weekend wel eens met haar zusjes [naam] en [naam] en broer v mee als zij naar de pastorie gingen, waar aangeklaagde woonde. Aangeklaagde heeft klaagster en haar zusjes meermalen seksueel misbruikt, zowel bij het gezin thuis als op de pastorie.

2.2. Het misbruik bestond uit het betasten van de meisjes. Klaagster was zes jaar toen aangeklaagde haar begon te betasten. Dat was in 1966. Toen zij een keer alleen met hem in de pastorie was tilde hij haar op, stak zijn gezicht in haar kruis, zette haar neer en hield haar stevig omklemd, waarbij hij met zijn handen haar hele lichaam onder haar kleren betastte. Zijn handen zaten overal. Omdat klaagster dit heel onprettig vond, bedacht zij een plan. Ze trok de eerstvolgende keer dat ze op de pastorie kwam een vuile onderbroek aan. Het plan lukte want aangeklaagde trok een vies gezicht toen hij haar optilde, zette haar meteen weer op de grond en zei dat ze aan haar moeder moest zeggen dat ze stonk en dat ze haar beter moest wassen. Klaagster schaamde zich diep en deed het niet weer. Ze bleef wel naar de pastorie komen, ook in haar eentje, want ze genoot van de aandacht die ze kreeg. Aangeklaagde was lief voor haar en leek op haar vader. Hij was voor haar de vaderfiguur die zij thuis zo miste. Zij herinnert zich ook dat ze een keer met aangeklaagde op zijn bed zat in zijn slaapkamer en dat hij haar aankeek.

Klaagster weet niet hoe lang het misbruik is doorgegaan en ook niet of het regelmatig plaatsvond. Het vond in elk geval in de jaren 1966 en 1967 plaats. Ze heeft haar herinneringen willens en wetens weggestopt. Ze wilde er niet meer aan denken en heeft er met niemand over gepraat. Haar moeder heeft haar indertijd wel een keer gevraagd of aangeklaagde haar wel eens had lastiggevallen. Zij heeft dat toen hevig geschrokken beaamd maar is snel weggerend en moeder is er niet op teruggekomen.

In 1996 heeft zij haar zus [naam] gesteund toen deze haar dat vroeg, maar zij is toen zelf niet diep op haar eigen belevenissen ingegaan. Daar is ze pas het afgelopen halfjaar mee begonnen.

2.3. De gebeurtenissen hebben grote invloed gehad op het leven van klaagster. Zij heeft er een negatief zelfbeeld aan overgehouden. Zij heeft nog nooit op een normale manier seks kunnen hebben met een man. Haar huwelijk dat dertig jaar heeft standgehouden is daar uiteindelijk op gestrand. Ze is altijd bang voor mannen geweest, vooral voor degenen die belangstelling voor haar tonen. Ze is meermalen depressief geweest. Ze is al haar leven lang in therapie maar zonder veel succes. Het seksueel misbruik door aangeklaagde kwam daarbij niet of nauwelijks aan de orde omdat zij dat niet aanroerde. Ze wil nu schoon schip maken.

2.4. Klaagster wil met haar klacht voor zichzelf opkomen. Ze wil bereiken dat aangeklaagde wordt ontmaskerd. Ze wil voorkomen dat hij nog meer schade aanricht. Klaagster wil zo mogelijk in aanmerking komen voor een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift betwist dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

Ter zitting heeft hij daaraan toegevoegd, dat hij vanuit zijn diepste overtuiging spreekt als hij zegt dat hij nooit de bedoeling heeft gehad klaagster of een van haar zusjes te beschadigen; dat hij integendeel altijd het beste met hen voor heeft gehad en dat het verwarrend voor hem

is te ervaren, dat zij dat zo anders hebben gevoeld. Hij heeft gezegd, dat hij inderdaad met zijn handen onder de kleding van de meisjes is geweest. Na alles wat hij heeft gehoord, ziet hij nu wel in, dat hij hen heeft aangehaald op een manier waarvan hij zegt, dat hij het nu absoluut niet meer zou doen, maar hij bestrijdt dat hij indertijd seksuele bedoelingen had. Hij heeft ter zitting uit het diepst van zijn hart zijn oprechte verontschuldigen aan klagster aangeboden voor het leed dat zij kennelijk als gevolg van zijn ondoordachte gedrag heeft ondervonden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn vijfenveertig jaren verstreken sedert de feiten die klagster aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Dat maakt het moeilijk om deze feiten nu nog in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde in zijn gedrag jegens klagster over een grens is gegaan en zich daarmee schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik in de zin van de definitie als bovenomschreven.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop klagster haar verhaal heeft verteld en door de oprechte verklaringen van aangeklaagde zelf.

Aangeklaagde heeft ter zitting getracht uit te leggen wat hij precies bedoelt als hij zegt dat hij niet zorgvuldig heeft gehandeld jegens klagster en haar zussen. Hij heeft erkend, dat hij hen in de periode vanaf einde 1966 en ook in 1967 en daarna meermalen op schoot heeft getrokken of tegen zich heeft aangeklemd en dat hij daarbij wel eens met zijn handen onder hun kleren kwam. Hij heeft gezegd dat hij daarbij geen seksuele bedoelingen had, maar dat hij nu wel inziet, dat hij dit niet had moeten doen. Zijn nadere verklaring dat hij van de kinderen hield en dat hij hen graag aanhaalde, maar dat hij zich daarbij niet realiseerde, dat de kinderen zelf zijn gedrag als onprettig zouden kunnen ervaren en dat hij hen daarmee schade zou kunnen berokkenen, wekte bij de Klachtencommissie een oprechte indruk.

4.4. De Klachtencommissie komt op grond van het vorenstaande tot de conclusie dat er sprake is geweest van seksueel misbruik, meermalen gepleegd.

4.5. Het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie is kwalijk geweest. Klagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zes jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een vertrouwenspersoon.

4.6. Blijkens de verklaring van [naam] van het bisdom heeft de bisschop aangeklaagde reeds in 2010 verboden zijn ambt in het openbaar uit te oefenen, doch is de suspensie tot op heden nog niet bekend gemaakt. Aangeklaagde heeft ter zitting aangegeven dat hij, gelet op de omstandigheden, vindt dat hij in de toekomst niet meer in diensten kan voorgaan. Hij heeft ter zitting het aangedane leed erkend en oprecht spijt betuigd.

De Klachtencommissie zal derhalve de bisschop adviseren de klacht gegrond te verklaren en de suspensie van aangeklaagde te handhaven.

4.7. Over het verzoek van klaagster om haar eventueel een financiële vergoeding toe te kennen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de bisschop zal klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Haarlem de klacht gegrond te verklaren en de suspensie van aangeklaagde te handhaven.

Dit advies is vastgesteld op 8 maart 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de bisschop van Haarlem en aan klaagster en aangeklaagde verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de bisschop.